

Oponentský posudek na bakalářskou práci Petra Kozla Sukcese saproxylických brouků...

Předložená práce začíná patnáctistránkovým úvodem, který čtenáři představuje objekt studie – dřevožravé brouky – z různých pohledů ekologie i legislativy. Důležitým faktorem pro osidlování dřeva hmyzem je stádium jeho rozkladu. V této souvislosti mne překvapuje podrobně citovaná klasifikace fází rozkladu od Stoklanda (článek není volně přístupný). V této klasifikaci je nedávno odumřelý strom považovaný za ještě téměř 100% živou biomasu, zatímco já se domnívám, že když je odumřelý, jde o téměř 100% mrtvou biomasu. ① Je chyba u Stoklanda, bakalanta, nebo u mne? Hnědá či červená hniloba se podle autora bakalářské práce specializuje na jehličnany, zatímco já ji znám jako běžnou u dubu. ② Jak je to tedy s jejím rozšířením? Na str. 17 jsou jiné procentuální odhady pokryvnosti lesa než na str. 18. ③ Co tento rozdíl znamená? Bědování nad současnou fragmentací a homogenizací Evropské krajiny mi už dávno připadá poněkud schizofrenní; zde na str. 18 třeba v nepochopitelné souvztažnosti neschopnosti brouků migrovat za vhodným biotopem v homogenní krajině.

Metodika je jasná, přiměřeně obsáhlá. Pouze mne zarazí hodnoty otevřenosti stanovišť. ④ Co tato veličina znamená? Hodnota 22 % pro paseku mi přijde nějak nízká. U kraje lesa ji nelze stanovit? Oceňuji zpracování déleodobějšího pokusu – na pasekách se díky sběru tři roky po sobě zaznamenají i druhy s dlouhým larválním vývojem.

Sedm stran výsledků vyplňují z větší části barevné grafy, jejichž popisky nejsou zcela samovyšvětlující. U obr. 4 a 5 jde zřejmě o počty saproxylických, nikoli všech druhů, a to o druhy brouků, ne všech organismů, což by bylo vhodné uvést. Na obr. 5 se ve vodorovných pruzích sčítají mnohé druhy vícekrát, což není vysvětleno a na první pohled je to zavádějící. V tabulkách 2 a 3 není druhové složení, ale hodnoty Jaccardova indexu.

Několik jevů popsaných ve výsledcích se v diskusi dočká jakéhosi vysvětlení nebo hypotézy, jiné jevy jen konstatování o své existenci. To, že se paseky po dobu tří let vzdalují v počtu druhů od kontrolních stanovišť (str. 27) a že i podobnost druhového složení se v průběhu let snižuje (str. 30), je podezřelé a ⑤ vyžaduje vysvětlení. Jinde jsou naopak předložena hned dvě vysvětlení, třeba pro bohatší faunu pasek napojených na louku, a to disperzní izolace a větší zastínění pasek izolovaných v lese. ⑥ Jak lze mezi těmito dvěma alternativami rozhodnout? Hypotézu, proč asi stoupá druhová diverzita na pasekách i třetí rok, najdeme jen tak mimochodem až na str. 40.

Jazyk i typografická úprava jsou až na drobné výjimky slušné.

Studie jasně prokázala důležitost postupného ničení lesa pro zachování biodiverzity brouků a přinesla další otázky k řešení. Doporučuji práci k obhajobě s hodnocením velmi dobře a možná ještě lépe.

Vypracováno za zběsilých turbulencí kdesi nad Berlínem 12.5. a v pohodlí pracovny v Českých Budějovicích 20.5.2015

doc. RNDr. Oldřich Nedvěd, CSc.

Příloha – vybrané drobné nedostatky:

str. 6: Nadřád Dictyoptera zahrnuje i kudlanky; všekaze dnes považujeme prostě za skupinu švábů, není je třeba jmenovat zvlášť.

str. 10: Jde o borku, nikoli kůru.

str. 12: „ v práci Vodka nebo Bougeta“ – sjednotte pád.

str. 14: „14 %“ – asi spíše druhů než populací

str. 24: Souvětí „Pokud...“ není úplné.

str. 24: Desky měly jistě rozměry v cm.

str. 25: Místo „silný roztok vody se solí“ upřednostňuji výraz „nasycený roztok kuchyňské soli ve vodě“.

str. 25: Výraz čtrnáctidenní se v případech, kdy má autor opravdu nutkavou potřebu použít číslo, má psát 14denní.

str. 39: trojáčovití

str. 39: „bylo nalezeno 9 druhů, z nichž polovině náleží...“

Nejasnosti:

str. 10: Co máme rozumět pod formulací „především v boreálních lesích, v lesích mírného pásma“?

str. 11: Co znamená věta „Světlo je zde více strukturované kvůli chladnějšimu mikroklimatu“?

str. 37: Je nárazová past efektivní pro lov 5-7 cm velkých brouků?

Otázka pro někoho jiného:

str. 26: V rámci studie bylo zjištěno 405 saproxylických druhů brouků. To je ohromné. Kolik zjistili při podobně rozsáhlém sběru kolegové na PNG?